

1 Ganesha Atharva Sheersham

1.1 Anuvaka 0

ॐ भ॒द्र॒ङ् क॒र्णे॒भिश् शृ॒णु॒ यामं॑ दे॒वाः ।
भ॒द्रं प॑श्ये मा॒क्ष भि॒र्य ज॑त्राः ।
स्थि॒रै रङ्गै॑स् तुष्टु॒वाग् संस्तु॑ नू॒भिः ।
व्यशे॑म दे॒वहिं॑ त॒यँ दा॑युः ।
स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः ।
स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्व वे॑दाः ।
स्व॒स्तिन॒स् ताक्ष्यो॑ , अ॒रि॑ष्टनेमिः ।
स्व॒स्ति नो॒ बृह॒स्पति॑र्दधातु ॥
ॐ शान्ति॒-शान्ति॒-शान्तिः॑ ॥

1.2 Anuvaka 1

ओन् नम॑स्ते गु॒णप॑तये ।
त्वमे॒व प्र॒त्यक्ष॑न् तत्त्वंमसि ।
त्वमे॒व के॒वल॒ङ् कर्ता॑ ऽसि ।
त्वमे॒व के॒वलं॑ हर्ता॑-ऽसि ।
त्वमे॒व के॒वल॒न् धर्ता॑-ऽसि ।
त्वमे॒व सर्व॑ङ् खल्विदं ब्रह्मा॒सि ।
त्वं साक्षा॑ दा॒त्मा-ऽसि॑ नि॒त्यम् ॥ 1 ॥

1.3 Anuvaka 2

ऋ॒तं वृ॒चि । सं॒त्यं-वृ॒चि ॥ 2 ॥

1.4 Anuvaka 3

अ॒व त्वं॑ मा॒म् । अ॒वं वृ॒क्तार॑म् ।
अ॒वं श्रो॒तार॑म् । अ॒वं दा॒तार॑म् । अ॒वं धा॒तार॑म् ।
अ॒वानू॑ चा नम॑व शि॒ष्यम् । अ॒वं प॒श्चात् ता॑त् ।
अ॒वं पु॒रस्ता॑त् । अ॒वोत्त॑रात्ता॑त् ।
अ॒वं द॒क्षिणा॑त्ता॑त् । अ॒वं चो॒र्ध्वात्ता॑त् ।
अ॒वा ध॒रात्ता॑त् । सर्व॑तो मां पा॒हि पा॒हि॑ सम॒न्तात् ॥ 3 ॥

1.5 Anuvaka 4

त्वं वा॒न् मय॑स् त्व-ज्जि॒न्म॒यः ।
त्व मा॒नन्द॑ मय॑स् त्वं ब्र॒ह्म॒म॒यः ।
त्वं सच्चि॑दा नन्दाद् वि॒तीयो॒ऽसि॑ ।
त्वं प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्मा॑सि ।

त्वञ् ज्ञान मयो विज्ञा नम यो-ऽसि ॥ ॥

1.6 Anuvaka 5

सर्वञ् जगदिदन् त्वत् तो जायते ।
सर्वञ् जगदिदन् त्वत् तस् तिष्ठति ।
सर्वञ् जगदिदन् त्वयि लयं मेष्यति ।
सर्वञ् जगदिदन् त्वयि प्रत् येति ।
त्वं भूमि रापो-ऽनलो-ऽनिलो नृभः ।
त्वञ् चत्वारि वाक् पदानि ॥ 5 ॥

1.7 Anuvaka 6

त्वङ् गुण त्रयातीतः । त्वं अवस्था त्रयातीतः ।
त्वन् देह त्रया तीतः । त्वङ् काल त्रयातीतः ।
त्वं मूला धारस् थितो-ऽसि नित्यम् । त्वं शक्ति त्रयात्मकः ।
त्वां-योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् ।
त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस् त्वं रुद्रस् त्व मिन्द्रस् त्व मग्निस्
त्वं वायुस् त्वं सूर्यस् त्वञ् चन्द्रमास् त्वं ब्रह्म भूर्भुवस् स्वरोम् ॥ 6 ॥

1.8 Anuvaka 7

गुणादिं पूर्वं मुच्चार्य वर्णादिन् तद नन्तरम् ।
अनुस् वारः परं तुरः । अर्धेन् दुल सितम् ।
तारेण ऋद्धम् । एतत् तव मनुस्व रूपम् ।
गकारः पूर्वं रूपम् । अकारो मध्यम रूपम् ।
अनुस् वारश् चांन्त्य रूपम् । बिन् दुरुत्तर रूपम् ।
नादः सन्धानम् । सगं हिता सन्धिः ।
सैषा गाणेश विद्या । गणक ऋषिः ।
निचृद् गायत्रीच् छन्दः । श्री महा गणपतिर् देवता ।
ओ-ङ्ग-ङ्गणपंतये नमः ॥ 7 ॥

1.9 Anuvaka 8

एक दन्ताय विद्महे वक्र तुण्डाय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥ 8 ॥

1.10 Anuvaka 9

एक दन्तञ् चतुर् हस्तं पाश मङ्कुश धारिणम् ।
रदञ्च वरदं हस्तैर् बिभ्राणं मूष कध्वंजम् ।
रक्तं लम्बोदरं शूर्प कर्णकं रक्त वासंसम् ।

रक्तं गुन्धानुं लिप्ताङ्गं रक्त पुष्पैस् सुपूजितम् ।
भक्तांनु कम्पिनन् देवज्ज गत् कारणं मच्युतम् ।
आविर् भूतज्च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् ।
एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥ 9 ॥

1.11 Anuvaka 10

नमो व्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रमथ पतये
नमस्ते-ऽस्तु लम्बोद रायैक दन्ताय विघ्न विनाशिने
शिवसुताय श्री वरद मूर्तये नमो नमः ॥ 10 ॥

1.12 Anuvaka 11

एतद थर्व शीर्षं योऽधीते स ब्रह्म भूयांय कल्पते ।
स सर्व विघ्नैर्न बाध्यते । स सर्व त्रसुखं मेधते ।
स पञ्च महापापात् प्रमुच्यते ।
साय मंधीयानो दिवसकृतं पापंन् नाशयति ।
प्रात रंधीयानो रात्रिकृतं पापंन् नाशयति ।
सायं प्रातः प्रयुज्जानो पापो-ऽपापो भवति ।
सर्व त्राधी यानो ऽपविघ्नो भवति । धर्मार्थ काम मोक्षञ्च विन्दति ।
इदम थर्व शीर्षं मशिष्यायं न देयम् ।
यो यदि मोहाद् दास्यति स पापीयान् भवति ।

सहस्रा वर्त नाद्यं यङ्कामं मधीते तन्त मनेन साधयेत् ॥ 11 ॥

1.13 Anuvaka 12

अनेन गणपति मंभि षिञ्चति स वाग्मी भवति ।
चतुर् थ्या मनश् नन् जपति स विद्यां वान् भवति ।
इत्य थर्वण वाक्यम् ।
ब्रह्माद्या वरणं विद्यान् नबि भेति कदाच नेति ॥ 12 ॥

1.14 Anuvaka 13

यो दूर्वाङ् कुरैर्य जति स वैश्रव णोपमो भवति ।
यो लाजैर् यजति स यशौवान् भवति । स मेधावान् भवति ।
यो मोदक सहस्रेण यजति स वाञ्छित फलमं वाप्नोति ।
यस् साज्य समिद् भिर् यजति स सर्व लभते स सर्व लभते ॥ 13 ॥

1.15 Anuvaka 14

अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग् ग्राह यित्वा सूर्य वर्चस्वी भवति ।
सूर्यग्रहे मंहा नद्यां प्रतिमा सन्निधौ वा जप्त्वा सिद्ध मन्त्रो भवति ।
महा विघ्नात् प्रमुच्यते । महा दोषात् प्रमुच्यते ।

महा पापा॑त् प्रमुच्यते । महा प्रत्य वाया॑त् प्रमुच्यते ।
स सर्व॑ विद् भवति स सर्व॑ विद् भ॒वति ।
य एवं वे॒द । इत्यु॑पनिषत् ॥ 14 ॥

1.16 Anuvaka 15

ॐ भ॒द्रङ् कर्णे॑भिश् शृणु॒ यामं दे॒वाः ।
भ॒द्रं प॑श्ये मा॒क्ष भि॒र्य ज॑त्राः ।
स्थि॒रै रङ्गै॑स् तुष्टु॒वाग् संस्त॒ नूभिः॑ ।
व्यशै॑म दे॒वहिं॑ त॒यँ दायुः॑ ।
स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः ।
स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्व वे॑दाः ।
स्व॒स्तिन॒स् ताक्ष्यो॑ , अ॒रि॑ष्टनेमिः ।
स्व॒स्ति नो॒ बृह॒स्पति॑र्दधातु ॥
ॐ शान्ति॑-शान्ति॑-शान्तिः॑ ॥

2 Ganesha Sooktam

आ तू नं इन्द्र क्षुमन्तं॑ चि॒त्रं ग्रा॒भं सं गृ॑भाय ।
म॒हाह॒स्ती दक्षि॑णेन ॥ 1 ॥
वि॒द्मा हि॒त्वा तु॒वि कूर्मि॑न् तु॒विदे॑ष्णं तु॒वी म॑घम् ।

तुवि मात्र मवोभिः ॥ 2 ॥

नहित्वां शूर देवान मर्ता सोदित्सन्तम् ।

भीमन्न गां वारयन्ते ॥ 3 ॥

एतोन् विन्द्रं स्तवा मेशां नवस्वः स्वराजम् ।

नरा धंसा मर्धि षन्नः ॥ 4 ॥

प्रस्तो षदुपं गासि षच्छ वत्सामं गीय मांनम् ।

अभि राधं साजुगुरत् ॥ 5 ॥

आ नो भर दक्षिणे नाभि सव्येन प्रमृश ।

इन्द्र मानो वसोर्निर्भाक् ॥ 6 ॥

उपं क्रमुस्वा भर धृषता धृष्णो जनानाम् ।

अदां शूष्ट रस्य वेदः ॥ 7 ॥

इन्द्रय उनुते अस्ति वाजो विप्रैभिः सनित्वः ।

अस्माभिः सुतं संनुहि ॥ 8 ॥

सद्यो जुवस्ते वाजां, अस्मभ्यं विश्वश्चन्द्राः ।

वशैश्च मक्षू जरन्ते ॥ 9 ॥

गुणानां त्वा गुणपतिं हवामहे

कृविं कवीनामुपमश्रवस्तमम् ।

ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत

आ नः शृण्वन्नूतिभिस्सीद सादनम् ॥ 10 ॥

नि षु सीद गणपते गुणेषु त्वामाहुर् विप्रतमं कवीनाम् ।

न ऋते त्वत् क्रियते किं च नारे महा मुर्कं मघवज्जित्र मर्च ॥ 11 ॥

अभिख् यानो मघवन् नाधं मानान्त् सखे बोधि वंसुपते सखीनाम् ।

रणं कृधि रण कृत्सत् यशुष्मा भक्ते चिदा भंजा राये, अस्मान् ॥12॥
ॐ शान्ति-शान्ति-शान्तिः ॥

3 Purusha Sooktam

3.1 Beginning

ओं तच्छं योरावृणीमहे । गातुं यज्ञाय ।
गातुं यज्ञपंतये । दैवीः स्वस्तिरस्तु नः ।
स्वस्तिर्मानुषेभ्यः । ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम् ।
शन्नो अस्तु द्विपदे । शं चतुष्पदे ॥
ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

3.2 Moolam

ओं सहस्रंशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यंतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ।
पुरुष एवेदगं सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानः । यदन्नेनातिरोहति ।
एतावानस्य महिमा ।
अतो ज्यायागंश्च पूरुषः ॥ 1 ॥

पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि ।
त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः ।
पादोऽस्येहाऽऽभवात्पुनः ।
ततो विष्वङ् व्यक्रामत् ।
साशनानशने अभि । तस्माद्विराडजायत ।
विराजो अधि पूरुषः । स जातो अत्यरिच्यत ।
पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ 2 ॥

यत्पुरुषेण हविषा । देवा यज्ञमतन्वत ।
वसन्तो अस्यासीदाज्यम् । ग्रीष्म इध्मश्शरद्ध्रुविः ।
सप्तास्यासन्परिधयः । त्रिः सप्त समिधः कृताः ।
देवा यद्यज्ञं तन्वानाः ।
अबध्नन्पुरुषं पशुम् ।
तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन् ।
पुरुषं जातमग्रतः ॥ 3 ॥

तेन देवा अयजन्त । साध्या ऋषयश्च ये ।
तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । सम्भृतं पृषदाज्यम् ।
पशूग्स्ताश्चक्रे वायव्यान् । आरण्यान्ग्राम्याश्च ये ।
तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
छन्दागंसि जज्ञिरे तस्मात् । यजुस्तस्मादजायत ॥ 4 ॥

तस्मादश्वा अजायन्त । ये के चोभयादंतः ।
गावो ह जजिरे तस्मात् । तस्माज्जाता अजावयः ।
यत्पुरुषं व्यदधुः । कृतिधा व्यकल्पयन् ।
मुखं किमस्य कौ बाहू । कावूरू पादावुच्येते ।
ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् । बाहू राजन्यः कृतः ॥ 5 ॥

ऊरू तदस्य यद्वैश्यः । पद्भ्याग् शूद्रो अजायत ।
चन्द्रमा मनसो जातः । चक्षोः सूर्यो अजायत ।
मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च । प्राणाद्वायुरंजायत ।
नाभ्यां आसीदन्तरिक्षम् । शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत ।
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् ।
तथा लोकाग् अकल्पयन् ॥ 6 ॥

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् ।
आदित्यवर्णं तमसस्तु पारे ।
सर्वाणि रूपाणि विचित्य धीरः ।
नामानि कृत्वाऽभिवदन् यदास्ते ।
धाता पुरस्ताद्यमुदाजहार ।
शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशश्चतस्रः ।
तमेवं विद्वानमृतं इह भवति ।
नान्यः पन्था अयनाय विद्यते ।
यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः ।

तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते ह नाकं महिमानः सचन्ते ।
यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥ 7 ॥

3.3 Uttra Narayanam

अद्भ्यः सम्भूतः पृथिव्यै रसाच्च ।
विश्वकर्मणः समवर्तताधि ।
तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति ।
तत्पुरुषस्य विश्वमाजानुमग्रे ।
वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् ।
आदित्यवर्णं तमसः परस्तात् ।
तमेवं विद्वानमृतं इह भवति ।
नान्यः पन्था विद्यतेयऽनाय ।
प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः ।
अजायमानो बहुधा विजायते ॥ 8 ॥

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम् ।
मरीचीनां प्रदमिच्छन्ति वेधसः ।
यो देवेभ्य आतपति ।
यो देवानां पुरोहितः ।
पूर्वो यो देवेभ्यो जातः ।

नमो॑ रु॒चाय॒ ब्रा॒ह्म॑ये ।
रुचं॑ ब्रा॒ह्मं ज॒नय॑न्तः ।
दे॒वा अ॒ग्रे तद॑ब्रुवन् ।
यस्त्वै॒वं ब्रा॑ह्म॒णो वि॒द्यात् ।
तस्य॑ दे॒वा अस॑न् वशे॑ ॥ 9 ॥

ह्रीश्च॑ ते ल॒क्ष्मीश्च॒ पत् न्यौ॑ ।
अ॒हो॒रा॒त्रे पा॒र्श्वे । नक्ष॑त्राणि रू॒पम् ।
अ॒श्विनौ॒ व्यात्त॑म् । इ॒ष्टं म॑निषाण ।
अ॒मुं म॑निषाण । सर्वं॑ मनिषाण ॥ 10 ॥

ओं शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

4 Narayana Sooktam

ॐ ॥ स॒ह॒स्र॒शीर्षं॑ दे॒वं वि॒श्वाक्षं॑ वि॒श्वशं॑भुवम् ।
वि॒श्वं ना॒राय॑णं दे॒वम॒क्षरं॑ प॒रमं॑ पदम् ।

वि॒श्वतः॒ पर॑मान् नित्यं वि॒श्वं ना॑राय॒णगं॑ ह॒रिम् ।
वि॒श्वमे॒ वेदं॑ पु॒रुष॑स् तद् वि॒श्व-मु॑प जीवति ।

पतिं विश्वंस् यात्मेश् वरुगुं शाश्वतगुं शिव-मच्युतम् ।
नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं पुरायणम् ।

नारायणपरो ज्योति रात्मा नारायणः परः ।
नारायणपरं ब्रह्म तत्त्वं नारायणः परः ।

नारायणपरो ध्याता ध्यानं नारायणः परः ।
यच्च किं चिज्जगत् सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि वा ॥

अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः ।
अनन्तं मव्ययं कविगुं समुद्रेऽतं विश्वं शंभुवम् ।

पद्म कोश-प्रती काशगुं हृदयं चाप्य धोमुखम् ।
अधो निष्ठ्या वितस् यांते नाभ्या मुपरि तिष्ठति ।

ज्वाला माला कुलं भाती विश्वस् यायतनं महत् ।
सन्ततगुं शिला भिस् तुलं बत्याको शसन् निभं ।

तस्यान्ते सुषिरगुं सूक्ष्मं तस्मिन् सर्वं प्रतिष्ठितम् ।
तस्य मध्ये महानग्नि-विश्वार्चि-विश्वतोमुखः ।

सोऽग्रं भुग् विभंजन् तिष्ठन् नाहां रमजुरः कविः ।

तिर्य॑ गूर्ध्व॑-म॑धश् शायी॑ र॒श्-मय॑स् तस्य॑ सन्त॑ता ।

सं ता॒प य॑ति स्वं दे॒ह मा॒पां द॒तल॑ मस्त॑कः ।
तस्य॑ मध्ये॑ वह्(न्) निशि॒खा अ॒णीयो॑ ध्वा व्य॒वस्थि॑तः ।

नी॒लतो॑-यदं मध् यस्था॑-द्विध् यु॒ल्ले॑ खेव॒ भास्व॑रा ।
नी॒वार॑ शूकं वत् तन्वी॑ पी॒ताभा॑ स्वत्य॒ णू॒पमा॑ ।

तस्याः॑ शि॒खाया॑ म॑ध्ये प॒रमा॑ त्मा व्य॒वस्थि॑तः ।
स ब्र॒ह्म स शि॒वः स ह॒रिः सेन्द्रः॑ सोऽक्ष॑रः प॒रमः॑ स्व॒राट् ॥

ऋ॒तगं॑ स॒त्यं प॑रं ब्र॒ह्म पु॒रुषं॑ कृष्ण॒पिङ्ग॑लम् ।
ऊ॒र्ध्वरे॑तं वि॒रूपा॒क्षं वि॒श्वरू॑पाय॒ वै नमो॑ नमः॑ ॥

ना॒रा॒य॒णाय॑ वि॒द्महे॑ वा॒सुदे॒वाय॑ धीम॒हि ।
तन्नो॑ वि॒ष्णुः प्र॒चोद॑यात् ॥

ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

5 Vishnu Sooktam

ॐ विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रवोचं यः
पार्थिवानि विममे रजागं सियो
अस्कंभायुदुत्तरगं सुधस्थं
विचक्रमाणस्त्रेधोरुंगायो
विष्णोर्नराटमसि विष्णोः
पृष्ठमंसि विष्णोः श्रप्त्रेस्थो
विष्णोस्स्यूरसि विष्णोर्ध्रुवमंसि
वैष्णवमंसि विष्णवे त्वा ॥

तदस्य प्रियमभिपाथो अश्याम् ।
नरो यत्र देवयवो मदन्ति ।
उरुक्रमस्य स हि बन्धुरित्था ।
विष्णोर्पदे परमे मध्व उथ्सः ।

प्रतद्विष्णुस्तवते वीर्याय ।
मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः ।
यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु ।
अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा ।
पुरो मात्रया तनुवा वृधान ।
न ते महित्वमन्वश्रुवन्ति ॥

उ॒भे ते॑ वि॒द्म रज॑सी पृ॒थि॒व्या वि॒ष्णो॑ दे॒व॒त्वम् ।
प॒र॒मस्य॑ वि॒त्से ।
विच॑क्रमे पृ॒थि॒वीमे॒ष ए॒ताम् ।
क्षे॒त्राय॑ वि॒ष्णु॒र्मनु॑षे द॒श॒स्यन् ।
ध्रु॒वासो॑ अस्य की॒रयो॑ जना॑सः ।
ऊ॒रु॒क्षि॒तिग्ं सु॒जनि॑माचकार ।
त्रि॒दे॒वः पृ॒थि॒वीमे॒ष ए॒ताम् ।
विच॑क्रमे श॒तर्च॑सं म॒हृत्वा ।
प्रवि॑ष्णु॒रस्तु॑ त॒वस॒स्तवी॑यान् ।
त्वे॒षग्ं ह्य॑स्य॒ स्थवि॑रस्य॒ नामं ॥

अतो॑ दे॒वा अ॑वन्तु नो॒ यतो॑ वि॒ष्णुर्वि॑च॒क्रमे॑ ।
पृ॒थि॒व्याः स॒प्तधा॑म॒भिः ।
इ॒दं वि॒ष्णुर्वि॑च॒क्रमे॑ त्रे॒धा नि॑द॒धे प॒दम् ।
समू॑ढमस्य पाग्ं सु॒रे ॥

त्रीणि॑ प॒दा विच॑क्रमे वि॒ष्णुर्गो॑पा अदा॑भ्यः ।
ततो॑ धर्मा॑णि धा॒रयन् ।
वि॒ष्णोः कर्मा॑णि पश्य॑त॒ यतो॑ व्र॒तानि॑ पस्प॒शे ।
इन्द्र॑स्य॒ युज्यः॒ सखा॑ ॥

तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः ।
दिवीव चक्षुरातंतम् ।
तद्विप्रांसो विपुन्यवो जागृवाग्ं सस्समिन्धते ।
विष्णोर्यत्परमं पदम् ।
पर्याप्त्या अनन्तरायाय सर्वस्तोमोऽति
रात्र उत्तम महर्भवति सर्वस्याप्त्यै सर्वस्य
जित्त्यै सर्वमेव तेनाप्नोति सर्वं जयति ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

6 Boo Sooktam

ओं भूमिर् भूम्ना द्यौर् वरिणाऽन् तरिक्षं महित्वा ।
उपस् थेते देव्यदि तेऽग्ं निमन् नाद-मन् नाद् याया दधे ॥ (1)
आऽयङ्गौः पृश् निरक् रमी दसनन् मातरं पुनं ।
पितरं च प्रयन्त् सुवः ॥ (2)
त्रिगुं शद् धाम् विराजति वाक् पतङ्गायं शिश् रिये ।
प्रत् यस्य वहद् युभिः ॥ (3)
अस्यप् प्राणादं पानत्यन् तश् चरति रोचना ।
व्यंख् यन् महिषः सुवं ॥ (4)
यत् त्वां क्रुद्धः परो वपं मन्युना यद वंर्त्या ।

सु कल्पं मग्ने तत्तव पुनस् त्वोद् दीपया मसि ॥ (5)

यत्ते मन्यु परोप् तस्य पृथिवी मनु दध्वसे ।

आदित्या विश्वे तद् देवा वसं वश्च समा भरन् ॥ (6)

मनो ज्योतिर् जुषतामाज्यम् विच्छिन्नं यज्ञं संमिमं दधातु ।

ब्रह्मस् पतिस् तनुता मिमंनो विश्वे देवा, इहमां दयन्ताम् ।

सप्त ते, अग्ने समिधंसु सप्त जिह्वासु सप्तर्षयसु सप्त धामं प्रियाणि ।

सप्त होत्रांसु सप्त धात्वां यजन्ति सप्त योनी रा पृणस्वा घृतेन ।

पुनं रूर्जा निवर्त् तस्व पुनं रग्र इषा युषा । पुनर्नः पाहि विश्वतः ।

सह रय्या निवर्त् तस्वाग्ने पिन् वस्व धारया ।

vish vaps niya विश्व फस् निया विश्व तस्परि ।

लेकस् सलेकस् सुलेकस् तेन आदित्या

आज्यं ज्जुषाणा वियन्तु केतस् सकेतस् सुकेतस् तेन आदित्या

आज्यं ज्जुषाणा वियन्तु विवस् वाऽ अदितिर् देवं जूतिस् तेन आदित्या

आज्यं ज्जुषाणा वियन्तु ।

मेदिनीं देवी वसुन्धरा स्याद् वसुधा देवी वासवी ।

ब्रह्मवर्च सः पितॄणाम् श्रोत्रं चक्षुर्मनः ॥

देवी हिरण्य गर्भिणी देवी प्रसूवरी ।

दसने सत्यायने सीद ।

समुद्रवती सावित्री हनो देवी मह्यगी ।

महा धरणी महोव यथिष् ठाश, शृङ्गे शृङ्गे यज्ञे यज्ञे विभी षणी ॥

इन्द्रं पत्नी व्याजनी सुरसित इह ।

वायुपरीं जल शयनी shvayan श्वयन् धारा सत्यन् धोपरि मेदिनी ।

श्वोपरि॑ धत्तुं गाय ।

विष्णु॑प॒त्नीं म॒हीं दे॒वीं मा॒ध॒वीं मा॒धव॒ प्रियाम् ।

लक्ष्मीं॑ प्रि॒यसं॒खीं दे॒वीं न॒माम् यच्यु॑त व॒ल्लभाम् ॥

ध॒नुर् ध॒रायै॑ वि॒द्महे॑ सर्व सि॒द्ध्यै च॑ धीमहि ।

तन्नो॑ धरा प्रचोदया॑त् ।

म॒हीं दे॒वीं विष्णु॑प॒त्नी-म॒जूर्याम् । प्र॒तीचीं॑ मे॒नाग्ं ह॒विषां॑ यजामः ।

त्रे॒धा विष्णु॑रुरु गा॒यो विच॑क्रमे । म॒हीं दि॒वं पृथि॒वी म॒न्तरि॑क्षम् ।

तच् छ्रो॒णै ति॒श्रव॑-इ॒च्छ मा॑ना । पु॒ण्यग्ं श्लो॒कं यज॑मानाय कृ॒ण्वती ॥

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

7 Neela Sooktam

ओं गृ॒णाहि॑ ।

घृ॒तव॑न्ती सवि॒त राधि॑ पत्यैः पय॑स्वती॒ रन्ति॒ राशा॑नो, अस्तु ।

ध्रु॒वा दि॒शां विष्णुं॑ प॒त् न्य घो॑राऽस् येशां ना॒सहं॑ सो॒या म॒नोतां॑ ।

बृ॒हस्प॑तिर् मा॒तरि॑श् वो॒त वा॒युस् सं॒न्धु वा॒ना वा॒ता, अ॒भि नो॑ गृणन्तु ।

वि॒ष्टम्भो॑ दि॒वो ध॒रुणः॑ पृथि॒व्या, अ॒स्ये श्या॑ना जग॑तो॒ विष्णु॑प॒त्नी ॥

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

8 Durga Sooktam

जा॒तवे॑द॒से सु॒नवा॒ म॒सोम॑म॒राती॒ य॒तो नि॒दंहा॒ति वे॒दः ।
स नः॑ प॒र्-ष॒दतिं॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वां ना॒वेव॒ सि॒न्धुं दु॒रि॒ताऽत्य॒ग्निः ॥ (1)

ताम॒ग्निव॑र्णां॒ तप॑सा॒ ज्वल॑न्तीं-वै॒रोच॑नीं क॒र्मफ॑लेषु जुष्टा॑म् ।
दु॒र्गां दे॒वीग्ं श॑रणम॒हं प्र॑प॒द्ये सु॒तरं॑ सि॒तर॑ से॒ नमः॑ ॥ (2)

अ॒ग्ने त्वं पा॑र॒या न॒व्यो अ॒स्मान्त् स्व॒स्ति भि॒रतिं॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा ।
पू॒श्च पृ॒थ्वी ब॑हु॒ला न॑ उ॒र्वी भ॒वां तो॒काय॒ तन॑याय॒ शंयोः॑ ॥ (3)

वि॒श्वां नि॒नो दु॒र्गहां॑ जा॒तवे॑ द॒ःसि॒न्धुन् ना॒वा दु॒रि॒ताऽतिं॑ प॒र्-षि ।
अ॒ग्ने अ॒त्रि॒वन् म॑न॒सा गृ॒णानो॑ऽस्माकं बो॒ध्य वि॒ता त॒नूना॑म् ॥ (4)

पृ॒त॒ना जि॒त॒ग्ं स॒ह॒मान॑ मु॒ग्र म॒ग्निग्ं हु॑वेम प॒र॒माथ् स॒धस्था॑त् ।
स नः॑ प॒र्-ष॒दतिं॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा क्षा॑म॒द् दे॒वो अ॒तिं दु॒रि॒ताऽत् य॒ग्निः ॥ (5)

प्र॒त्नोषि॑ क॒मीड्यो॑ अध्व॒रेषु॑ स॒नाच्च॒हो ता॒नव्यं॑श्च स॒त्सि ।
स्वा॒ज्याऽग्ने॑ त॒नुवं पि॒प्रय॑स् वा॒स् म॒भ्यं च॒सौ भ॑ग॒माय॑ ज॒स्व ॥ (6)

गोभि॑र्जुष्टं म॒युजो॑ निषि॑क् त॒ंतवे॑न्द्र वि॒ष्णो र॒नुस॑ज्च॒रेम॑ ।
नाक॑स्य पृ॒ष्ठ म॒भि स॒र्वसा॑ नो॒वैष्णा॑वीं-लो॒क इ॒ह मा॑दयन्ताम् ॥ (7)

ॐ का॒त्या॒य॒नाय॑ वि॒द्महे॑ क॒न्यकु॑मा॒रि॑ धीमहि ।
तन्नो॑ दु॒र्गिः प्र॒चोद॑यात् ॥
ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

9 Sri Sooktam

ओम् ॥ हिर॑ण्यवर्णां॒ हरि॑णीं सुवर्ण॑रज्जु तस्र॑जाम् ।
च॒न्द्रां हिर॑ण्मयीं-ल॒क्ष्मीं जा॑त॒वेदो म॒ आव॑ह ॥ 1 ॥

तां म॒ आव॑ह जा॒त॒वेदो ल॒क्ष्मीम॑न॒पगा॑मिनीम् ।
यस्यां॒ हिर॑ण्यं वि॒न्देयं॒ गाम॑श्च॒ पुरु॑षान॒हम् ॥ 2 ॥

अ॒श्व॒पूर्वा॑ र॒थम॒ध्यां ह॒स्तिना॑द प्र॒बोधि॑नीम् ।
श्रियं॑ दे॒वीमु॑प॒ह्वये॒ श्रीर्मा॑ दे॒वीर्जु॑षताम् ॥ 3 ॥

कां सौ॑स्मि तां हिर॑ण्यप्रा॒कारा॑मा॒र्द्रां ज्वल॑न्तीं तृ॒प्तां त॒र्पय॑न्तीम् ।
प॒द्मे स्थि॑तां प॒द्मव॑र्णां॒ तामि॒होप॑ह्वये॒ श्रिय॑म् ॥ 4 ॥

च॒न्द्रां प्र॑भा॒सां य॒शसा॒ ज्वल॑न्तीं श्रियं॑-लो॒के दे॒वजु॑ष्टामु॒दाराम् ।
तां प॒द्मिनी॑मीं शरण॑म॒हं प्र॑प॒द्येऽल॒क्ष्मीर्मे॑ नश्य॑तां त्वां-वृ॑णे ॥ 5 ॥

आ॒दि॒त्य॒वं॒र्णे॒ तप॒सोऽधि॑जा॒तो वन॒स्पति॑स्त॒वं वृ॒क्षोऽथं॑ बि॒ल्वः ।
तस्य॒ फल॑ानि॒ तप॒सानु॑दन्तु मा॒यान्त॑रा॒याश्च॑ बा॒ह्या अ॑ल॒क्ष्मीः ॥ 6 ॥

उपै॑तु मां दे॒वस॒खः की॒र्तिश्च॑ मणि॑ना स॒ह ।
प्रा॒दुर् भू॒तोऽस् मि॑राष् ट्रेऽस्मिन् की॒र्तिमृ॑द्धिं द॒दातुं॑ मे ॥ 7 ॥

क्षु॒त्पि पा॒सा म॑लां ज्ये॒ष्ठाम॒ल॒क्षी-र्ना॑श या॒म्यह॑म् ।
अभू॑ति॒मसं॑मृद्धिं च स॒र्वा नि॑र्णुद मे गृहा॒त् ॥ 8 ॥

ग॒न्ध॒द्वा॒रां दु॑राध॒र्षां नि॒त्यपुं॑ष्टां करी॒षिणी॑म् ।
ई॒श्वरी॑गं॒ सर्व॑भू॒तानां॑ ता॒मि॒होप॑ह्वये श्रियम् ॥ 9 ॥

श्री॑र्मे भुजतु । अल॒क्षी॑र्मे नुश्यतु ।

मन॑सः॒ काम॒माकू॑ति-वा॒चः स॒त्यम॑शीमहि ।
प॒शूनां॑ रू॒पम॑न्नस्य॒ मयि॑ श्रीः श्र॑यतां-यशाः ॥ 10 ॥

क॒र्दमे॑न प्र॒जाभू॑ता॒ मयि॑ सम्भ॑व क॒र्दम॑ ।
श्रियं॑-वाँसयं मे कुले मा॒तरं॑ पद्म॒मालि॑नीम् ॥ 11 ॥

आपः॑ सृजन्तु॑स् नि॒ग्धा॒नि चि॒क्ली॒ तव॑स मे गृहे ।
नि च॑ दे॒वीं मा॒तरं॑ श्रियं॑-वा॒सयं॑ मे कुले ॥ 12 ॥

आ॒र्द्रा पु॒ष्करि॑णीं पु॒ष्टिं पि॒ङ्गु॒लां प॑द्मम॒लिनी॑म् ।
च॒न्द्रां हि॒रण्म॑यीं-ल॒क्ष्मीं जा॑त॒वेदो म॒आव॑ह ॥ 13 ॥

आ॒र्द्रा-यः करि॑णीं-य॒ष्टिं सुव॑र्णां हे॒मम॒लिनी॑म् ।
सू॒र्यां हि॒रण्म॑यीं-ल॒क्ष्मीं जा॑त॒वेदो म॒आव॑ह ॥ 14 ॥

तां म॒ आ॒व॒ह जा॑त॒वेदो ल॒क्ष्मीम॑न॒पगा॒मिनी॑म् ।
यस्यां हि॒र॒ण्यं प्र॑भू॒तं गा॒वो दा॒स्योऽश्वा॑न्, वि॒न्देयं पु॑रु॒षान॒हम् ॥ 15 ॥

ॐ म॒हादे॒व्यै च॑ वि॒द्महे॑ वि॒ष्णुप॑त्नी च॑ धीमहि ।
तन्नो॑ लक्ष्मीः प्रचो॒दया॑त् ॥ 16 ॥

स॒क्तु मि॒व ति॒त उ॒ना पु॒नन्तो॑ यत्र धी॒रा म॑न॒सा वा॒च म॑क्र॒त ।
अ॒त्रा स॒खायः॑ स॒ख्यानी॑ जा॒नते॑ भ॒द्रैषां॑ लक्ष्मी॒ नि॒हिता॑ धि॒वाचि॑ ॥

10 Medha Sooktam

ओं यश्छ॒न्द॑सामृष॒भो वि॒श्वरू॑पः । छ॒न्दो॒भ्योऽध्य॑मृता॑त्स॒म्ब॒भूव॑ ।
स मे॒न्द्रो मे॒धया॑ स्पृ॒णोतु॑ । अ॒मृत॑स्य दे॒व॒धार॑णो भूया॒सम् ।
शरी॑रं मे॒ विच॑र्षणम् । जि॒ह्वा मे॒ मधु॑म॒त्तमा॑ ।

कर्णाभ्यां भूरिविश्रुवम् । ब्रह्मणः कोशोऽसि मेधया पिहितः ।
श्रुतं मे गोपाय ।
ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ओं मेधादेवी जुषमाणा न आगाद् विश्वाची भद्रा सुम नस्यमाना ।
त्वया जुष्टा नुदमाना दुरुक्तांन् बृहद् वंदेम विदथे सुवीराः ।
त्वया जुष्टं ऋषिर्भवति देवि त्वया ब्रह्माऽऽगतश्रीं रुत त्वया ।
त्वया जुष्टंश्चित्रं विन्दते वसु सानो जुषस्व द्रविणो न मेधे ॥

मेधां म इन्द्रो ददातु मेधां देवी सरस्वती ।
मेधां मे अश्विनां वुभावाधत्तां पुष्कं रस्रजा ।
अप्सरासु च या मेधा गन्धर्वेषु च यन्मनः ।

दैवीं मेधा सरस्वती सा मां मेधा सुरभिर्जुषताग् स्वाहा ।
आ मां मेधा सुरभिर्विश्वरूपा हिरण्यवर्णा जगती जगम्या ।
ऊर्जस्वती पयसा पिन्वमाना सा मां मेधा सुप्रतीका जुषन्ताम् ॥

मयि मेधां मयि प्रजां मय्यग्निस्तेजो दधातु
मयि मेधां मयि प्रजां मयीन्द्र इन्द्रियं दधातु
मयि मेधां मयि प्रजां मयि सूर्यो भ्राजो दधातु ॥

हंस हंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि ।

तन्नो हंसः प्रचोदयात् ॥

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

11 Punniyahavachanam

11.1 Pavamana Sooktam

ॐ ॥ हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका
यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः ।
अग्निं या गर्भं दधिरे विरूपास्ता न
आपश्शग्ग् स्योना भवन्तु ॥

यासाग्ग् राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते,
अव पश्यं जनानाम् ।
मधुश् चुतश् शुचं यो याः
पावकास्ता न आपश्शग्ग् स्योना भवन्तु ॥

यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षं या,
अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
याः पृथिवीं पयसोन् दन्ति शुक्रास्ता न
आपश्शग्ग् स्योना भवन्तु ॥

शि॒वेन॑ मा॒ चक्षु॑षा पश्यता प॒श्शि॒वयां
त॒नुवो॑ प॒स् पृ॒श त॒त् वचं॑ मे ।
सर्वा॑गं अ॒ग्नी॑गं र॒प्सु॒षदो॑ हुवे वो॒ मयि॑
वर्चो॑ ब॒ल॒मो जो॒ निध॑न्त ॥

प॒व॒मा॒न॒स्सुव॑र्जनः । प॒वि॒त्रे॑ण॒ विच॑र्षणिः ।
यः पो॒ता स पु॑नातु मा । पु॒न॒न्तु॑ मा देव ज॒नाः ।
पु॒न॒न्तु॑ म॒न॒वो धि॒या । पु॒न॒न्तु॑ वि॒श्वं आ॒यवः॑ ।
जा॒त॒वे॒दः प॒वि॒त्र॒वत् । प॒वि॒त्रे॑ण पु॒ना॒हि मा ।
शु॒क्रेण॑ दे॒व दी॒द्यत् । अ॒ग्ने क्र॒त्वा क्र॒तू॒गं र॒नु ।
य॒त्ते प॒वि॒त्रं॒म॒र्चि॒षि । अ॒ग्ने वि॒त॒न्त म॒न्त्रा ।
ब्र॒ह्म ते॒न पु॒नी॒महे । उ॒भा॒भ्यां दे॒व॒स॒वि॒तः ।
प॒वि॒त्रे॑ण स॒वे॒न च । इ॒दं ब्र॒ह्म पु॒नी॒महे ।
वै॒श्व दे॒वी पु॑न॒ती दे॒व्या गा॑त् ।

यस्यै॑ ब॒ह्वी॒स् त॒नुवो॑ वी॒त पृ॑ष्ठाः ।
तया॑ म॒द॒न्तः सध॑ मा॒द्यैषु॑ ।
व॒य॒ग् स्या॑म॒ पत॑यो र॒यी॒णाम् ।
वै॒श्वान॒रो र॒श्मि॒भिर्मा पु॒नातु॑ ।
वा॒तः प्रा॒णेने॑ षि॒रो म॑यो भूः ।
द्या॒वा पृ॒थि॒वी प॒य॑सा॒ पयो॑भिः ।

ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीताम् ॥

बृहद् भिः सवि तस् तृभिः । वर्षिष् ठैर् देव मन्मभिः ।
अग्ने दक्षैः पुनाहि मा । येन देवा, अपुनत ।
येनापो दिव्यङ्कशः । तेन दिव्येन ब्रह्मणा ।
इदं ब्रह्म पुनीमहे । यः पावमानी रुद्धयेति ।
ऋषिभिस् सम्भृतगुं रसम् । सर्वगुं स पूत मंश्राति ।
स्वदितं मातरिश्चना । पावमानीर्यो अध्येति ।
ऋषिभिस्सम्भृतगुं रसम् । तस्मै सरस्वती दुहे ।
क्षीरगुं सर्पिर् मधू दकम् ॥

पावमानीस् स्वस्त् ययनीः । सुदुघाहि पयस्वतीः ।
ऋषिभिस्सम्भृतो रसः । ब्राह्मणेष्वमृतगुं हितम् ।
पावमानीर्दिशन्तु नः । इमं लोकमथो अमुम् ।
कामान्त्समर् धयन्तु नः । देवीर्देवैः समाभृताः ।
पावमानीस् स्वस्त् ययनीः । सुदु घाहि घृतश् चुतः ।
ऋषिभिः सम्भृतो रसः । ब्राह्मणेष्वमृतगुं हितम् ।

येन देवाः पवित्रेण । आत्मानं पुनते सदा ।
तेन सहस्रधारेण । पावमान्यः पुनन्तु मा ।
प्राजापत्यं पवित्रम् । शतोद्यामगं हिरण्मयम् ।
तेन ब्रह्म विदो वयम् । पूतं ब्रह्म पुनीमहे ।

इन्द्रस्सुनीती सहमां पुनातु । सोमस् स्वस्त्या वरुणस् समीच्या ।
यमो राजां प्रमृ णाभिः पुनातु मा ।
जातवेदा मोर्जयन्त्या पुनातु । भूर्भुवस्सुवः ॥

तच्छं योरावृणीमहे । गातुं यज्ञाय ।
गातुं यज्ञपंतये । दैवींस्वस्तिरंस्तु नः ।
स्वस्तिर्मानुषेभ्यः । ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम् ।
शं नो अस्तु द्विपदे । शं चतुष्पदे ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्तु वग्नये नमः पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः ।
नमो वाचे नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे बृहते करोमि ॥

11.2 Vasthoshpatha Mantram

वास्तोष्पते प्रतिजानी ह्यस्मान् स्वावेशो अनमीवो भवानः ।
यत्वे महि प्रति तन्नो जुषस्व शन्न एधि द्विपदे शं चतुष्पदे ।
वास्तोष्पते शुग्मया सः सदांते सक्षी महि रण्वया गातुमत्या ॥

आवः , क्षेम उतयो गेवरन्नो यूयं पात स्वस्तिभिस् सदानः
वास्तोष्पते प्रतरणो न एधि गोभिरश्वे भिरिन्दो ।

अ॒जरां सस्ते सख्ये स्याम पि॒तेवे॑ पु॒त्रान् प्रति॑नो जुषस्व ।
अ॒मी व॒हा वास्तो॑ष्पते विश्वां रूपाण्यां विशन् । सखां सुशेवं एधिनः

शि॒वः शि॒वं भूर्भुव॑स्सुवो भूर्भुव॑स्सुवो भूर्भुव॑स्सुवः ॥

आपो॑हिष्ठा म॒यो भुवः॑ तांन ऊ॒र्जे द॑धातन म॒हेर॑णाय चक्ष॑से ॥
योवः॑ शि॒वत॑मो रसः तस्य॑ भाजयते॒हनः॑ उ॒श॒ती॒रिव॑ मा॒तरः ॥
तस्मा॑ अर॑ंगमाम वः यस्य॒क्षया॑य॒ जिन्व॑थ आपो॑ ज॒नय॑था च नः ॥

11.3 Prokshana Mantram

दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे । अ॒श्विनो॑-र्बा॒हुभ्या॑म् । पू॒ष्णो ह॑स्ता॑भ्याम् ॥
अ॒श्विनो॑ भै॒षज्ये॑न, तेज॑से ब्रह्मवर्च॑सा या॒भिषि॑ञ्चामि ॥
दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे । अ॒श्विनो॑-र्बा॒हुभ्या॑म् । पू॒ष्णो ह॑स्ता॑भ्याम् ।
सर॑स्वत्यै भै॒षज्ये॑न । वी॒र्या॑या॒न् नाद्या॑ या॒भिषि॑ञ्चामि ॥
दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे । अ॒श्विनो॑-र्बा॒हुभ्या॑म् । पू॒ष्णो ह॑स्ता॑भ्याम् ।
इन्द्र॑स्येन्द्रि॒येण॑ । श्रि॒यै यश॑से ब॒ला या॒भिषि॑ञ्चामि ॥

च॒वाजि॑नम् । सोमः॑ रा॒जा॒नं व॑रुण म॒ग्नि म॒न्वारं॑ भामहे ।
आ॒दि॒त्यान् वि॑ष्णुः सूर्यं ब्र॒ह्माणं॑ च बृह॒स्पति॑म् ।
दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वेऽश्वि॑नो॑-र्बा॒हुभ्या॑
पू॒ष्णो ह॑स्ता॑भ्याः सर॑स्वत्यै वा॒चो य॒न्तुर् य॒न्त्रे णा॑ग् नेस्त्वा

साम् राँज्ये नाभि षिँज्यामीन् द्रंस् यत्वा
साम्राँज्ये नाभि षिँज्यामी
बृहस्पतेँस्त्वा साम्राँज्ये नाभि षिँज्यामी॥

आयुराशाँस्ते । सुप्रजास् स्तव माशाँस्ते ।
सजात वनस्या माशाँस्ते । उत्तरां देव यज्या माशाँस्ते ।
भूयो हविष्करण माशाँस्ते । दिव्यं घामा शाँस्ते ।
विश्वं प्रिय माशाँस्ते । यद् नेन हविषाऽऽ शाँस्ते ।
तदंश्यात् तदृध् यात् । तदस्मै देवारां सन्ताम् ।
तदग्निर् देवो देवेभ्यो वनंते वय मग्नेर् मानुषाः ।
इष्टं च वीतं च, उमे च नो द्यावां पृथिवि अ२ हंसःस् पाताम्
इह गतिर् वामस् येदंच । नमो देवेभ्यः ॥

द्रुपदा दिवेन् मुमु चानः । स्विन् नःस् नात्वी मलादिव ।
पूतं पवित्रेणे वाज्यम् । आपंश् शुन्धन्तु मैनसः ।
भूर्भुवसुवो भूर्भुवसुवो भूर्भुवसुवः ॥

आपो वा इद२ सर्वं विश्वां भूतान्यापः प्राणा वा आपः
पशव आपोऽन्न-मापोऽमृत-मापः सम्राडापो विराडापः
स्वराडाप-श्छन्दा२ स्यापो ज्योतिः२ ष्यापो यजू२ ष्याप
स्सत्य माप-स्सर्वा देवता आपो भूर्भुवसुव-राप ओं ॥

11.4 Prashana Mantram

प्राशनं मंत्र जपं कुर्यात्

आप इद्वा उपेषजीः आपो अमी वचातनीः
आप सर्वस्य भेषजीः तास्ते कृण्वन्तु भेषजम्
अकाल मृत्यु हरणम् सर्व व्याधि निवारणम्
सर्व पाप क्षयकरम् वरुण पदोदकम् शुभम्

आमयावी चिन्वीत। आपो वै भेषजम्।
भेषजमे वास्मै करोति। सर्व मायुरेति।

॥उदकशान्ति मन्त्र पाठः समाप्तः ॥

12 Bagya Sooktam

प्रातरग्निं प्रातरिन्द्रं हवामहे । प्रातर् मित्रा वरुणा प्रात रश्विनां ।
प्रातर् भगं पूषणं ब्रह्मणस्पतिं । प्रातस्सोमं मुत रुद्रं हुवेम ॥
प्रातर्जितं भगमुग्रं हुवेम । वयं पुत्र मदि तेर्यो विधुर्त्ता ।
आद् ध्रश् चिद्यं मन्यमानस् तुरश् चित् । राजां चिद्यं भगं भक्षीत्याहं ॥
भग प्रणेतर् भग सत्यंराधः । भगेमां धिय मुदं वददन्नः ।
भग प्रणो जनयगो भिरश्वैः । भग प्रनृ भिर् नृवन्तस् स्याम ॥

उ॒तेदानीं॑ भ॒गवन् तस् स्याम । उ॒त प्र॒पित्व॑ उ॒त मद् ध्ये॑ अ॒न्नां ।
उ॒तो दि॑ता म॒घव॒न्त् सूर्य॑स्य । व॒यं दे॒वानां॑ सु॒म॒तौ स्या॑म ॥
भ॒ग ए॒व भ॒गवा॑ः अस्तु रे॒वाः । तेन॑ व॒यं भ॒गव॑न्तस् स्याम ।
त॒न्त्वा भ॒ग॒ सर्व॑ इ॒ज्जो॑ ह॒वीमि॑ । स नो॑ भ॒ग पु॒र ए॒ता भं वे॑ह ॥
स॒म॒द् ध्व॒रायो॑ ष॒सो॑ न॒मन्त॑ । द॒धिक् रा॒वे व॒शुच॑ये प॒दाय॑ ।
अ॒र्वा॒ची॒नं व॑सु वि॒दं भ॒गन्नः॑ । रथं मि॒वाश्वा॑ व॒जिन् आ व॑हन्तु ॥
अ॒श्वा व॒तीर् गो॑म॒तीर् न उ॒षासः॑ । वी॒र व॑ती॒स् सद॑ मुच्छन्तु भ॒द्राः ।
घृ॒तं दु॒हा॒ना वि॒श्वतः॑ प्र॒पी॒नाः ।
यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभि॑स् सदा॑ नः ॥

13 Go Sooktam

आ गा॒वो अ॒गम॑न्नु॒त भ॒द्र-म॑क्रन् । सीद॑न्तु गो॒ष्ठे रु॒णय॑न्त्व॒स्मे ॥
प्र॒जाव॑तीः पु॒रु॒रूपा॑ इ॒ह स्युः॑ । इन्द्रा॑य पू॒र्वी रु॒षसो॑ दु॒हा॒नाः ।
इन्द्रो॑ यज्व॑ने पृण॒ते च॑ शि॒क्षति॑ । उपे॒हं दा॑ति न स्व॑ मु॒षाय॑ति ।
भूयो॑भूयो रु॒यिमि॑द॒स्य व॒र्द्धय॑न् । अ॒भि॒न्ने खि॒ल्ले नि॑द॒धाति॑ दे॒वयु॑म् ।
न ता न॑श॒न्ति न द॑भा॒ति तस्करः॑ ।
नैना॑ अ॒मि॒त्रो व्य॑थि॒राद॑ध॒र्षति॑ ।
दे॒वाश्च॑ या॒भिर् यज॑न्ते द॒दाति॑ च ।
ज्यो॒गित्ताभि॑स्सच॒ते गो॑प॒ति स्स॒ह ॥
न ता अ॒र्वा रे॒णुक॑का॒टो अ॑श्जुते ।

न स॑स्कृ॒त॒त्र-मु॒प॑यन्ति॒ ता अ॒भि ।
उ॒रुगा॒यम॑भ॒यं तस्य॑ ता अनु॑ ।
गावो॑ म॒र्त्यस्य॑ विच॑रन्ति॒ यज्व॑नः ।
गावो॑ भ॒गो गाव॑ इन्द्रो॑ मे अ॒च्छात् । गाव॑ स्सोम॑स्य प्रथ॒मस्य॑ भ॒क्षः ।
इ॒मा या गाव॑ स्स ज॑नास॒ इन्द्रः॑ । इ॒च्छामी-द्धृ॑दा मन॑सा चि॒दिन्द्रं॑ ।
यू॒यं गा॑वो मे॒दय॑था कृ॒शज्जि॑त् ।
अ॒श्ली॒लं चि॑त् कृ॒णु॑था सु॒प्रती॑कं ॥
भ॒द्रं गृ॑हं कृ॒णु॑थ भ॒द्रवा॑चः । बृ॒हद् वो व॑यं उ॒च्यते॑ स॒भासु॑ ।
प्र॒जाव॑न्ती स्सू॒यव॑सः॒ रि॒शन्तीः॑ । शु॒द्धा अ॒प स्सु॑प्रपा॒णे पि॑बन्तीः ।
मा वं स्ते॒न ई॑शत् माऽघ॑शः॒सः । परि॑ वो हे॒ती रु॒द्रस्य॑ वृ॒ज्यात् ।
उ॒पे॒द-मु॑प॒प॒र्चनं॑ । आ॒सु गो॑षू॒पपृ॑च्यतां । उ॒प॒र्ष॒भस्य॑ रे॒तंसि॑ ।
उ॒पेन्द्र॑ तव॑ वी॒र्ये॑ ॥

14 Saraswathi Sooktam

इ॒य म॑द दा॒द् र॒भ॒स मृ॑ण॒च्युतं॑ दि॒वो दा॑सं व॒ध्यश् वा॑यं द॒शुषे॑ ।
या श॒श्वन् त॑माच॒ खश॑दा॒ व॒सं पृ॒णिं ता॑ते॒ दा॒त्राणि॑ तवि॒षा सं॑रस्वति ॥ १
॥
इ॒यं शु॒ष्मे भि॑र्बिस॒खा इ॑वारु ज॒त्सानु॑ गिरी॒णां त॑वि॒षे भि॑रू॒र् मि॑भिः ।
पा॒रा व॒त॒घ्नी म॑व॒से सु॑वृ॒क्ति भि॑स्सर॑स्वती॒ मा वि॑वा॒से म॑धी॒ ति॑भिः ॥ २
॥

सरस्वतिदे वनिदो निबंर् हय प्रजां विश्वस्य बृसंयस्य मायिनः ।

उतक् षितिभ्योऽ वनीं रविन्दो विषमेभ्यो, अस्रवो वाजिनीवति ॥ ३ ॥

प्रणो देवी सरस्वती वाजे भिर् वाजिनीवती । धीनामवित्र्यंवतु ॥ ४ ॥

यस्त्वा देवि सरस्वत् युपब्रूते धने हिते । इन्द्रं न वृत्रतूर्ये ॥ ५ ॥

त्वं दैवि सरस्वत् यवा वाजेषु वाजिनि ।

रदा पूषेवं नः सनिम् ॥ ६ ॥

उतस् यानः सरस्वती घोरा हिरण्यवर्तनिः ।

वृत्रघ्नी वंष्टि सुष्टुतिम् ॥ ७ ॥

यस्यां अनन्तो अहुंतस् त्वेषश् चरिष्णुरर् णवः ।

अमश् चरन्ति रोरुवत् ॥ ८ ॥

सानो विश्वा अतिद् विषःस् वसूं रन्या, ऋतावरी । अतन्नहे वसूर्यः ॥ ९ ॥

उतनः प्रिया प्रियासु सप्तस् वंसा सुजुष्टा ।

सरस्वतीस् तोम्या भूत् ॥ १० ॥

आपप् रुषी पार्थिवान् युरुरजो अन्तरिक्षम् । सरस्वती निदस्पांतु ॥ ११ ॥

त्रिष धस्थां सप्तधांतु पञ्च जाता वर्धयन्ती । वाजेवाजे हव्या भूत् ॥ १२ ॥

प्रया मंहिम्ना महिनासु चेकिंते द्युम्ने भिरन्या अपसां मपस्तमा ।

रथं इव बृहती विभ्वने कृतो पस्तुत्यां चिकि तुषा सरस्वती ॥ १३ ॥

सरस्वत् युभिर्नो नेषिवस्यो मापस् फरीः पयंसा मान् आधक् ।

जुषस् वनः सख्या वेश्यां चमात् वत् क्षेत्राण् यरणानि गन्म ॥ १४ ॥

प्रक्षो दंसा॒ धायंसा॒ सस्र ए॒षा सरं॑स्वती ध॒रुण॒ मायं॑सी॒पूः ।
 प्र॒बा बंधा॑ना र॒थ्यै॑व याति॒ विश्वा॑ अ॒पो मं॑हिना सिन्धु॒रन्याः ॥ १५ ॥
 एका॑ चे॒तत् सरं॑स्वती न॒दीनां॑ शुचि॑र् य॒ती गि॒रिभ्य॑ आसं मु॒द्रात् ।
 रा॒यश् चेत॑न्ती॒ भुव॑नस्य॒ भूरे॑र् घृ॒तं पयो॑ दुदु॒हे नाहु॑षाय ॥ १६ ॥
 स वा॑वृ॒धे नयो॑ योष॑णासु वृ॒षा शिशु॑र्वृ॒षभो य॒ज्ञिया॑सु ।
 स वा॒जिनं॑ म॒घव॑द्भ्यो दधाति॒ वि सा॒तये॑ त॒न्वं मा॑मृजीत ॥ १७ ॥
 उ॒त स्या नः॑ सरं॑स्वती जुषा॒णोपं॑ श्रवत्सु॒भगां॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन् ।
 मि॒तज्ञु॑भिर्नम॒स्यैरि॒या॒ना रा॒या यु॒जा चि॒दुत्तरा॑ सखि॑भ्यः ॥ १८ ॥
 इ॒मा जुह्वा॑ना युष्म॒दा नमो॑भिः॒ प्रति॑ स्तोमं॑ सरस्वति जुषस्व ।
 तव॑ शर्मा॑न्प्रि॒यत॑मे दधा॑ना॒ उप॑ स्थेयाम शर॒णं न वृ॑क्षम् ॥ १९ ॥
 अ॒यमुं ते सर॑स्वति॒ वसि॑ष्ठो द्वा॒रावृ॑तस्य सु॒भगे॒ व्या॑वः ।
 वर्ध॑ शु॒भ्रे स्तुव॑ते रा॑सि॒ वाजा॑न्यूयं पा॑त स्व॒स्तिभिः॒ सदा॑ नः ॥ २० ॥
 -(ऋ॥वे॥७॥१६)

बृ॒हदुं॑ गा॒यिषे॒ वचो॑ऽसु॒र्या न॒दीना॑म् ।
 सरं॑स्वती॒मिन्म॑हया सुवृ॒क्तिभि॑स्स्तोमै॒र्वसि॑ष्ठ रोदंसी ॥ २१ ॥
 उ॒भे यत्ते॑ म॒हिना॑ शु॒भ्रे अ॒न्धंसी॑ अधि॒क्षिय॑न्ति पू॒रवः॑ ।
 सा नो॑ बो॒ध्यवि॑त्री म॒रुत्सं॑खा॒ चोद् रा॑धो॑ म॒घोना॑म् ॥ २२ ॥
 भ॒द्रमि॑द्भ॒द्रा कृ॑णव॒त्सरं॑स्व॒त्यकं॑वारी चेतति वा॒जिनी॑वती ।
 गृ॒णा॒ना ज॑मदग्नि॒वत्स्तु॑वा॒ना च॑ वसि॒ष्ठव॑त् ॥ २३ ॥
 ज॒नीय॑न्तो न्वग्र॑वः पु॒त्रीय॑न्तः सु॒दान॑वः ।
 सरं॑स्वन्तं हवामहे ॥ २४ ॥
 ये ते॑ सर॒स्व ऊ॒र्मयो॑ मधु॑मन्तो घृ॒तश्रु॑तः ।

तेभिर्नोऽविता भुव ॥ २५ ॥

पीपिवांसं सरस्वतः स्तनं यो विश्वदर्शतः ।

भक्षीमहिं प्रजामिषम् ॥ २६ ॥

अम्बितमे नदीतमे देवितमे सरस्वति ।

अप्रशस्ता इव स्मसि प्रशस्तिमम्ब नस्कृधि ॥ २७ ॥

त्वे विश्वां सरस्वति श्रितायूंषि देव्याम् ।

शुनहोत्रेषु मत्स्व प्रजां देवि दिदिद्धि नः ॥ २८ ॥

इमा ब्रह्मं सरस्वति जुषस्व वाजिनीवति ।

या ते मन्मं गृत्समृदा ऋतावरि प्रिया देवेषु जुह्वति ॥ २९ ॥

पावका नः सरस्वती वाजैर्भिर्वाजिनीवती ।

यज्ञं वष्टु धियावंसुः ॥ ३० ॥

चोदयित्री सूनृतांनां चेतन्ती सुमतीनाम् ।

यज्ञं दधे सरस्वती ॥ ३१ ॥

महो अर्णः सरस्वती प्र चेतयति केतुनां ।

धियो विश्वा वि रजति ॥ ३२ ॥

सरस्वतीं देवयन्तो हवन्ते सरस्वतीमध्वरे तायमाने ।

सरस्वतीं सुकृतो अह्वयन्त सरस्वती दाशुषे वार्यं दात् ॥ ३३ ॥

सरस्वति या सरथं युयाथं स्वधाभिर्देवि पितृभिर्मदन्ती ।

आसद्यास्मिन्बर्हिषि मादयस्वानमीवा इष आ धेह्यस्मे ॥ ३४ ॥

सरस्वतीं यां पितरो हवन्ते दक्षिणा यज्ञमभिनक्षमाणाः ।

सहस्रार्घमिलो अत्र भागं रायस्पोषं यजमानेषु धेहि ॥ ३५ ॥

आ नो दिवो बृहतः पर्वतादा सरस्वती यजता गन्तु यज्ञम् ।

हवँ देवी जुंजुषाणा घृताचीं शग्मां नो वाचमुशती शृणोतु ॥ ३६ ॥
 राकामहं सुहवां सुष्टुती हुंवे शृणोतु नः सुभगा बोधंतु त्मनां ।
 सीव्यत्वपः सूच्याच्छिद्यमानया ददांतु वीरं शतदायमुक्थ्यम् ॥ ३७ ॥
 यास्ते राके सुमतयः सुपेशंसो याभिर्ददांसि दाशुषे वसूनि ।
 ताभिर्नो अद्य सुमनां उपागंहि सहस्रपोषं सुभगे रराणा ॥ ३८ ॥
 सिनीवालि पृथुष्टुके या देवानामसि स्वसां ।
 जुषस्व हव्यमाहुतं प्रजां देवि दिदिद्धि नः ॥ ३९ ॥
 या सुंबाहुः स्वङ्गुरिः सुषूमां बहुसूवरी ।
 तस्यै विश्वत्स्यै हविः सिनीवात्यै जुहोतन ॥ ४० ॥
 या गुङ्गूर्या सिनीवाली या राका या सरस्वती ।
 इन्द्राणीमह्व ऊतये वरुणाणीं स्वस्तये ॥ ४१ ॥
 ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

15 Gosha Shanthi

शन्नो वातः पवतां मातृ रिश्वा शन्नस् तपतु सूर्यः ।
 अहानि शं भवन्तु नश् शः रात्रिः प्रति धियतां ॥
 शमु षानो व्युच् छतु शमां दित्य उदै तुनः ।
 शिवा नश् शन्तं मा भव सुमृ डीका सरस्वति ।
 मातृ व्योम सन्दृशि ॥
 इडांयै वास् त्वंसि वास्तु मद्वास् तुमन्तो भूयास् ममा

वास्तो॑श् छि॒थ्स्म ह्य॒वा॒स्तुस् स॒भूया॒त्

यो॑ऽस् मान् द्वेष्टि॑ यंच व॒यं द्वि॒ष्मः ॥

प्र॒तिष् ठा॑सिं प्र॒तिष् ठा॑व॒न्तो भू॒यास् म॒मा प्र॑तिष् ठायां॑

छि॒थ्स्म ह्य॒ प्र॒तिष् ठ॑स्स भू॒यात्

यो॑ऽस् मान् द्वेष्टि॑ यंच व॒यं द्वि॒ष्मः ॥

आवा॑तु वा॒हि भेष॑जवँ वि॒वा॑त वा॒हि यद् र॒पः ।

त्व॑हि वि॒श्व भेष॑जो दे॒वानां॑ दू॒त ई॒यंसे ॥

द्वावि॑मौ वा॒तौ वा॒त आ॒ सि॒न्धो॒रा प॑रा॒ वतः॑ ।

दक्षं॑ मे, अ॒न्य आ॒वा॒तु प॑रा॒ऽन्यो वा॑तु॒ यद् र॒पः ॥

यद्द॑दो वा॑त ते गृ॒हेऽ मृ॑तस्य नि॒धिर् ह॒तः ।

ततो॑ नो दे॒हि जी॒वसे॒ ततो॑ नो धे॒हि भेष॑जं ।

ततो॑ नो म॒ह आ॑व॒ह वा॒त आ॑वा॒तु भेष॑जं ॥

शं भूर्म॑ यो॒भुर्नो॑ ह॒दे प्र॑ण॒ आयु॑षि ता॒रिष॑त् ।

इन्द्र॑स्य गृ॒हो॑ऽसि॒ तं त्वा॒ प्र॑पद्ये स॒गुस् सा॑श्वः ।

स॒ह य॒न्मे अ॒स्ति ते॒न ॥

भूः प्र॑पद्ये भुवः॒ प्र॑पद्ये सुवः॒ प्र॑पद्ये भूर्भुव॑स्सुवः॒ प्र॑पद्ये

वा॒युं प्र॑पद्येऽना॑र्त्तां दे॒वतां॑ प्र॒पद् ये॑ऽश्मां न॒माख॑णं प्र॑पद्ये

प्र॒जाप॑तेर् ब्र॒ह्म को॒शं ब्र॒म प्र॑पद्य ओं प्र॑पद्ये ॥

अ॒न्तरि॑क्षं म॒ उ॒र्वन्त॑रं बृ॒ह द॒ग् न॒यः प॑र्व॒ ताश्च॑य या॒वातः॑

स्व॒स्त्या स्व॒स्ति मा॒न्तया॑ स्व॒स्त्या स्व॒स्ति मा॒नं सा॒नि ॥

प्रा॒णां पा॒नौ मृ॒त्योर्मा॑ पा॒तुं प्रा॒णां पा॒नौ मा॒ मां हा॑शिष्ठं म॒यि

मे॒धां म॒यि प्र॒जां म॒य्यग्नि॑ स्तेजो॑ दधातु म॒यि मे॒धां म॒यि प्र॒जां म॒यीन्द्र॑

इन्द्रियं दधातु मयि मेधां मयि प्रजां मयि सूर्यो भ्राजो दधातु ॥
द्युभि रत्युभिः परिपात मुस्मान रिष्टे भिरश् विना सौभं गेभिः ।
तन्नो मित्रो वरुणो माम हन्ता मदितिः सिन्धुः पृथिवी, उतद्यौः ॥
कया नश्चित्र आभुव दूती सदा वृधस् सखा ।
कया शचिष् ठया वृता ॥

कस्त्वा सत्यो मदानां म॑ हिष्ठो मथ्स दन्धसः ।
दृढा चिदा रुजे वसुं ॥
अभी षुणस् सखीना मविता जरि त्रेणां । शतं भवास् यूतिभिः ॥
वयस् सुपर्णा, उपसे दुरिन्द्रं प्रियमेधा ऋषयो नाध मानाः ।
अपद् ध्वान्त मूर् णुहि पूर्द्धि चक्षुर् मुमुग् ध्यस्मान् निध येव बृध्दान् ॥
शन्नो देवी रभिष्टय आपो भवन्तु पीतये । शाय्यो रभिस् वन्तुनः ॥
ईशाना वार् याणां क्षयन्तीः चर्ष णीनां । अपो यांचामि भेषजं ॥
सुमित्रान् आप ओषधयस् सन्तु दुर् मित्रास् तस्मै
भुयासुर् योऽस्मान् द्वेष्टि यंच वयं द्विष्मः ॥
आपो हिष्ठा मयोभुवस् तान ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ।
यो वः शिवतमो रसस् तस्य भाजय तेह नः । उशतीरिव मातरः ।
तस्मा अरं गमामवो यस्य क्षयाय जिन्वथ । आपो जनयथा चनः ॥
पृथिवी शान्ता साऽग्निना शान्ता सा मे शान्ता शुचः शमयतु ।
अन्तरिक्षः शान्तं तद् वायुना शान्तं तन्मे शान्तः शुचः शमयतु ।

द्यौः शान्ता साऽऽदित्येन शान्ता सा मे शान्ता शुचः शमयतु ॥

पृथिवी शान्तिं रन्तरिक्षं शान्तिर् द्यौश् शान्तिर् दिशः शान्तिं
खान्त रदिशाः शान्तिं रग्निश् शान्तिर्
वायुश् शान्तिं रादित्यश् शान्तिश् चन्द्रमाश् शान्तिर्
नक्षत्राणि शान्ति राप्श् शान्ति रोषंधयश् शान्तिर् वनस्पतयश् शान्तिर्
गौश् शान्तिं रजा शान्ति रश्वश् शान्तिः पुरुषश् शान्तिर् ब्रम् शान्तिर्
ब्राह्मणश् शान्तिश् शान्तिं रेव शान्तिश् शान्तिर् मे, अस्तु शान्तिः ॥
तयाऽहं शान्त्या सर्व शान्त्या मह्यं द्विपदे चतुष्पदे च
शान्तिं करोमि शान्तिर्मे, अस्तु शान्तिः ॥

एह श्रीश्च ह्रीश्च धृतिश्च तपो मेधा प्रतिष्ठा श्रद्धा सत्यं
धर्मश् चैतानि मोत् तिष्ठन्तु मनूत् तिष्ठन्तु मामाऽ श्रीश्च ह्रीश्च
धृतिश्च तपो मेधा प्रतिष्ठा श्रद्धा सत्यं धर्मश् चैतानि मा मा हांसिषुः ॥
उदायुषा स्वायुषो दोषं धीनाऽ रसेनोत्
पर्जन्यस्य शुष्मे णोदस्था ममृताऽ अनु ॥
तच् चक्षुर् देवहितं पुरस्तात् शुक्र मुच्चरत् ॥
पश्येम शरदंशतं जीवेम शरदंशतं नन्दाम शरदंशतं
मोदाम शरदंशतं भवाम शरदंशतः शृणवाम शरदंशतं
प्रब्रवाम शरदंशत मजीतास् याम शरदंशतं जोक्च सूर्यं दृशे ॥
य उदंगान् महतोऽर् णवान् विब्राज मानस् सरि रस्य मद् ध्याथ समा
वृषभो लोहिताक् षस् सूर्यो विपश् चिन् मनसा पुनातु ॥
ब्रह्मणश् चोतन्यसि ब्रह्मण आणीस्थो ब्रह्मण आव पनमसि धारितेयं
पृथिवी ब्रह्मणा मुहि धारि तमे नेन मुहदन् तरिक्षं दिवं दाधार पृथिवीऽ
सदेवाय् यदहं वेद तदहं धारयाणि मामद् वेदोऽधि विस् रंसत् ।

मे॒धा म॒नी॒षे मा॒विं श॒ताः स॒मी॒चीं भू॒तस्य॒ भव्य॒स् याव॑रुद् ध्यै॒ सर्व॑
मायु॑र याणि॒ सर्व॑ मायु॑र याणि ॥
आ॒भिर् गी॒र् भिर् यद॑तो॒न ऊ॒न मा॒प्याय॑ यह॒ रि॒वो व॒र्द्ध॑मानः ।
य॒दा स्तो॒ तृ॒भ्यो म॒हिं गो॒त्रा रु॒जासि॑ भू॒यिष् ठ॒भाजो॒ , अ॒ध॑ते श्याम ।
ब्र॒ह्म प्रा॒वां दि॒ष्म तन्नो॒ माहा॑ सीत् ॥
॥ ओं शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

16 Pancha Shanthi

शं नो॑ मि॒त्रः शं वरु॑णः । शं नो॑ भव॒त्वर्य॑मा ।
शं न॒ इन्द्रो॒ बृह॒स्पतिः॑ । शं नो॒ विष्णु॑रुरु॒क्रमः॑ ।
नमो॒ ब्रह्म॑णे । नम॑स्ते वा॒यो । त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्रह्मा॑सि ।
त्वामे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्रह्मं॑ वदिष्यामि । ऋ॒तं व॑दिष्यामि ।
स॒त्यं व॑दिष्यामि । तन्मा॑म॒वतु॑ । तद्व॒क्तारं॑मवतु ।
अ॒व॑तु मा॒म् । अ॒व॑तु व॒क्तार॑म् ।
ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥ 1 ॥

शं नो॑ मि॒त्रः शं वरु॑णः । शं नो॑ भव॒त्वर्य॑मा ।
शं न॒ इन्द्रो॒ बृह॒स्पतिः॑ । शं नो॒ विष्णु॑रुरु॒क्रमः॑ ।
नमो॒ ब्रह्म॑णे । नम॑स्ते वा॒यो । त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्रह्मा॑सि ।
त्वामे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्रह्मा॑वा॒दिष॑म् । ऋ॒तम॑वा॒दिष॑म् ।

स॒त्यम॑वादिष॒म् । तन्मा॑मा॒वीत् । तद्व॒क्तारं॑मावीत् ।
आ॒वीन्मा॑म् । आ॒वीन्व॒क्तार॑म् ।
ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥ 2 ॥

ॐ स॒ह ना॑ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै ।
तेज॒स्विना॒वधी॑तमस्तु मा वि॑द्विषा॒वहै॑ ।
ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥ 3 ॥

नमो॑ वा॒चे याचो॑ दि॒ता या चानु॑ दि॒ता
तस्यै॑ वा॒चे नमो॑ नमो॑ वा॒चे नमो॑ वा॒चस्
पत॑ये॒ नम॒ ऋषि॑भ्यो मन्त्र॒ कृद्भ्यो॑
मन्त्रं॑ पति॒भ्यो मा॑मा मृष॑यो मन्त्र॒ कृतो॑ मन्त्र॒ पत॑यः
परां॑ दु॒र्माऽह॑ मृषी॑न् मन्त्र॒ कृतो॑
मन्त्र॒ पती॑न् परा॑दाँ वैश्व दे॒वीं वाचं॑
मु॒द्यासः॑ शि॒वा मद॑स् ता॒ञ्जुष्
टाँ दे॒वेभ्यः॒ शर्म॑ मे द्यौः शर्म॑ पृथि॒वी शर्म॑ वि॒श्वं मि॒दं जग॑त् ।
शर्म॑ च॒न्द्रश्च॒ सूर्य॑श्च॒ शर्म॑ ब्रह्म प्रजाप॒ती ।
भूतँ॑ वदिष्ये॒ भुव॑नँ वदिष्ये॒ तेजो॑ वदिष्ये॒ यशो॑ वदिष्ये॒ तपो॑ वदिष्ये॒
ब्रह्म॑ वदिष्ये॒ स॒त्यँ वदिष्ये॒ तस्मा॑ अ॒हमि॒द-मु॑प॒स्तर॑ण-मुप॑स्तृण उप॒स्
तर॑णं मे प्र॒जायै॑ पशू॒नां भू॒या दु॑प॒स्तर॑ण
म॒हं प्र॒जायै॑ पशू॒नां भू॒या संप्रा॑णां पानौ
मृ॒त्योर् मा॑पातुं प्रा॒णां पानौ॑ मा मां हा

सिष्टं मधुं मनिष्ये मधुं जनिष्ये मधुं वक्ष्यामि मधुं
वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासः शुश्रूषेण्यां
मनुष्येभ्यस्तं मां देवा अंवन्तु शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥
ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ 4 ॥

ओं तच्छं योरावृणीमहे । गातुं यज्ञाय ।
गातुं यज्ञपंतये । दैवीः स्वस्तिरस्तु नः ।
स्वस्तिर्मानुषेभ्यः । ऊर्ध्वं जिगातु भेषजम् ।
शन्नो अस्तु द्विपदे । शं चतुष्पदे ॥
ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ 5 ॥

17 Ashirvada Mantraha

17.0.1 TS 3-2-8-4, 3-2-8-5

प्रीणात्यस्मे देवासो वपुषे चिकिथ्सत् यमाशिरा दम्पती वाममंश्जुतः ।
पुमान् पुत्रो जायते विन्दते वस्वथु विश्वे अरुपा एंधते गृहः ॥
आशीर्दाया दम्पती वाममंश्जुतामरिष्टो रायः सचताः समौकसा ।
य आऽसिचथ् सं दुग्धं कुम्भ्या सहेष्टेन यामन्नमंति जहातु सः ॥
सर्पिर्ग्रीवी
पीवर्यस्य जाया पीवानः पुत्रा अकृशासो अस्य ।
सहजानिर्यः सुमखस्यमान इन्द्रायाऽऽशिरः सह कुम्भ्याऽदात् ॥

आशीर्म् ऊर्जमुत सुप्रजास्त्वमिषं दधातु द्रविणः सर्वर्चसं ।
संजयन् क्षेत्राणि सहसाऽहमिन्द्र कृण्वानो अन्याः अधरान्त्सपत्नान् ॥

17.0.2 TB 3-3-10-3, 3-3-10-4

आशिषमेवैतामाशास्ते पूर्णपात्रे । अन्ततोऽनुष्टुभा ।
चतुष्पद्वा एतच्छन्दः प्रतिष्ठितं पत्नियै पूर्णपात्रे भवति ।
अस्मिन्लोके प्रतितिष्ठानीति । अस्मिन्नेव लोके प्रतितिष्ठति ।
अथो वाग्वा अनुष्टुक् । वाङ्मिथुनम् ।
आपो रेतः प्रजननम् ।
एतस्माद्वै मिथुनाद्-विद्योतमानः स्तनयन् वर्षति ।
रेतः सिञ्चन् ।
प्रजाः प्रजनयन् ॥ यद्वै यज्ञस्य ब्रह्मणा युज्यते ।
ब्रह्मणा वै तस्य विमोकः । अद्भिः शान्तिः ।
विमुक्तं वा एतर्हि योक्त्रं ब्रह्मणा ।
आदायै नृत्पत्नीं सहाप उपगृह्णीते शान्त्यै । अज्जलौ पूर्णपात्र-मानयति ।
रेतं एवास्यां प्रजां दधाति । प्रजया हि मनुष्यः पूर्णः ।
मुखं विमृष्टे । अवभृथस्यैव रूपं कृत्वोत्तिष्ठति ॥

गो॒मृ॒ग॒क॒ण्ठेनं प्रथ॒मा-माहु॑तिं जुहोति ।
 प॒शवो॑ वै गो॒मृ॒गः । रु॒द्रोऽग्निः॑ स्वि॑ष्ट॒कृत् ।
 रु॒द्रादे॒व प॒शून्नु॒न्तर्द॑धाति । अथो॑ यत्रै॒षा-ऽऽहु॑तिर्. हू॒यते॑ ।
 न तत्रं रु॒द्रः प॒शून्नु॒भिम॑न्यते ॥
 अ॒श्व॒श॒फेनं द्वि॒तीया॒-माहु॑तिं जुहोति । प॒शवो॑ वा एक॑शफम् ।
 रु॒द्रोऽग्निः॑ स्वि॑ष्ट॒कृत् । रु॒द्रादे॒व प॒शून्नु॒न्तर्द॑धाति ।
 अथो॑ यत्रै॒षा-ऽऽहु॑तिर्. हू॒यते॑ । न तत्रं रु॒द्रः प॒शून्नु॒भिम॑न्यते ॥
 अ॒य॒स्मये॑न क॒म॒ण्ड॒लुना॑ तृतीया॑म् ।
 आहु॑तिं जुहोत्याया॒स्यो॑ वै प्र॒जाः । रु॒द्रोऽग्निः॑ स्वि॑ष्ट॒कृत् ।
 रु॒द्रादे॒व प्र॒जा अ॒न्तर्द॑धाति । अथो॑ यत्रै॒षा-ऽऽहु॑तिर्. हू॒यते॑ ।
 न तत्रं रु॒द्रः प्र॒जा अ॒भिम॑न्यते ॥

अप॑श्यं त्वा॒ मन॑सा॒ चेकि॑तानुं तप॑सो जा॒तं तप॑सो विभू॑तम् ।
 इ॒ह प्र॒जामि॒ह रु॒यिꣳ ररा॑णः प्रजा॑यस्व प्र॒जया॑ पु॒त्रका॑म ॥
 अप॑श्यं त्वा॒ मन॑सा॒ दी॒र्घ्याना॑ꣳ स्वाया॑ं त॒नूꣳ ऋ॒त्विये॑ नाथ॑मानाम् ।
 उप॑ मामु॒च्चा यु॑व॒तिर् बु॒भूयाः॑ प्रजा॑यस्व प्र॒जया॑ पु॒त्रका॑मे ॥

सर्वस्याऽऽप्त्यै सर्वस्य जित्यै सर्वमेव तेनाऽऽप्नोति
सर्वं जयति ॥

आयुष्मन्तं वर्चस्वन्तम् ।
अथो अधिपतिं विशाम् ।
अस्याः पृथिव्या अद्भ्यक्षम् । इममिन्द्र वृषभं कृणु ॥

पूष्णः पोषेण मह्यम् ।
दीर्घायुत्वायं शतशारदाय ।
शतः शरद्भ्य आयुषे वर्चसे ।
जीवात्वै पुण्याय ॥

एतेन वै देवा जैत्वानि जित्वा ।
यं काम-मकामयन्त तमाप्नुवन् ।

यं कामं कामयन्ते । तमेतेनाप्नोति ॥

17.0.9 TB 3-1-1-12

पृथ्वी सुवर्चा युवतिः सजोषाः । पौर्णमास्युदङ्गा-च्छोभमाना ।
आप्याययन्ती दुरितानि विश्वा ।
उरुं दुहांयजमानाय यज्ञम्

17.0.10 TB 3-1-2-1

ऋद्ध्यास्मं हव्यैर्-नमसोऽप सद्यं । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
अनूराधान् हविषां वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदः सवीराः ॥

17.0.11 TB 3-1-2-7

क्षत्रस्य राजा वरुणोऽधिराजः । नक्षत्राणां शतभिषग् वसिष्ठः ।
तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः

17.0.12 TS 2-4-14-1

नवोनवो भवति जायमानोऽह्नां केतुरुषसांमेत्यग्रे ।
भागं देवेभ्यो वि दधात्यायन् प्र चन्द्रमास्तिरति दीर्घमायुः ॥

17.0.13 Text from Vishnu Sooktam

पर्याप्त्या अनन्तरायाय सर्वस्तोमोऽति
रात्र उत्तम महर्भवति सर्वस्याप्त्यै सर्वस्य
जित्त्यै सर्वमेव तेनाप्नोति सर्वं जयति ॥

17.0.14 TS 2-3-11-5

शतमानं भवति शतायुः पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये
प्रति तिष्ठत्यथो खलु यावन्तीः

17.0.15 EK 1-9-3

सुमङ्गलीरियँवधूरिमाः संमेत पश्यन्त ।
सौभाग्यमस्यै दत्वायाथास्तं विपरैतन ॥

17.0.16 EK 1-4-1

इमां त्वमिन्द्र मीढ्वः सुपुत्राः सुभगां कुरु (कृणु) ।
दशास्यां पुत्रानाधेहि पतिमेकादशं कृधि ॥ 6 ॥

श्रीर्वर्चस्वमायुष्यमारोग्यमाविधाच्छोभमानं महीयते।
धनं धान्यं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं दीर्घमायुः ॥35॥

17.0.18 Parishista Mantraha

शतं जीव शरदो वर्धमान इत्य मिथिकमो भवति शत मिति
शतं धीर्ग मायुर् मरुत येना वर्ध यन्थि शतमे न मेव
शथार्थ मानं भवथि शत मनन्थं भवथि शतं ऐश्वर्यं भवथि
शथमिथि शतं दीर्घमायुः

17.0.19 TB 1-8-9-1

श॒तमा॑नो भवति श॒तक्ष॑रः ( ) । श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।
आयु॑ष्येवेन्द्रि॒ये प्र॑तिं तिष्ठति । आयु॑र्वै हि॒र॑ण्यम् ।
आ॒यु॒ष्यां ए॒वैनं॑-म॒भ्यति॑ क्षरन्ति । तेजो॑ वै हि॒र॑ण्यम् ।
ते॒ज॒स्यां ए॒वैनं॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति । वर्चो॑ वै हि॒र॑ण्यम् ।
व॒र्च॒स्यां ए॒वैनं॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति ॥

श॒ताय॒ स्वाहे॒त्याह ।

श॒तायुर्वै॑ पु॒रुषः॑ श॒तवी॑र्यः । आयु॑रेव वी॒र्यम॑वरुन्धे ।

स॒हस्रा॑य॒ स्वाहे॒त्याह । आयु॑र्वै स॒हस्र॑म् । आयु॑रेवा-वरुन्धे ॥

सर्व॑स्मै स्वाहे॒त्याह । अप॑रिमि॒तमे॒वावरु॑न्धे ॥

ते॒ज॒स्वी यंश॒स्वी ब्र॑ह्मवर्च॒सी स्या॑मि॒ति ।

प्रा॒डाहो॑तुर्द्वि॒ष्ट्या-दु॒थ्स॑र्पेत् । येयं प्रा॒गाद् यश॑स्वती ।

सा मा॒ प्रो॒णो॑तु । तेज॑सा॒ यश॑सा ब्रह्मवर्च॒सेने॑ति ।

ते॒ज॒स्व्ये॑व यंश॒स्वी ब्र॑ह्मवर्च॒सी भ॑वति ॥

सर्वा॑न् वा ए॒षोऽग्नी॑ कामा॒न् प्रवे॑शयति ।

योऽग्नी॑न॒न्वा॒धाय॑ व्र॒तमु॑पैति ।

स यदनि॑ष्ट्वा प्रया॒यात् । अका॑मप्री॒ता ए॒नं कामा॑ नानु प्रया॑युः ।

अ॒ते॒जा अ॑वी॒र्यः॑ स्यात् । स जु॑हुयात् । तुभ्यं॑ ता अ॑ङ्गिरस्तम ।

विश्वाः॑ सु॒क्षित॑यः पृथ॑क् । अग्ने॑ कामा॑य येमि॒र इति॑ ।

कामा॑ने॒वास्मि॑न् दधाति ।

कामंप्रीता एनं कामा अनुप्रयान्ति । तेजस्वी वीर्यावान् भवति ॥

17.0.23 TB 2-6-4-6

सिंहस्य लोमं त्विषि-रिन्द्रियाणि ॥

अङ्गान्यात्मन्-भिषजा तदश्विना । आत्मानमङ्गैः समं धात् सरस्वती ।
इन्द्रस्य रूपं शतमानमायुः ।

17.0.24 TB 2-3-2-4, 2-3-2-5

पशुभ्योऽधीन्द्रम् ।

तदिन्द्रं यशं आर्च्छत् । तदेनं नाति प्राच्यं वत ।
इन्द्र इव यशस्वी भवति ।

17.0.25 TS 1-6-1-1

सं त्वां सिञ्चामि यजुषा प्रजामायुर्द्धनं च ।

17.0.26 TB 3-12-5-4, 3-12-5-5

एतैरायुष्कामः । प्रजापशुकामो वा
पुरस्ता-दशंहोतार-मुदञ्च-मुपदधाति यावत्पदं ।

हृदयंँयजुंषी पत्न्यौ च । दक्षिणतः प्राञ्चं चतुर्.होतारं ।
पश्चादुदञ्चं पञ्चहोतारं । उत्तरतः प्राञ्चः षड्होतारं । तैत्तिरीय ब्राह्मणम्
उपरिष्ठात् प्राञ्चः सप्तहोतारं । हृदयंँयजूंषि पत्न्यंश्च ।
यथावकाशं ग्रहान् । यथावकाशं प्रतिग्रहान् लोकं पृणाश्च ।
सर्वा हास्यैता देवताः प्रीता अभीष्टा भवन्ति ।

17.0.27 TB 3-10-1-1

रोचनो रोचमानः-शोभनः-शोभमानः कल्याणः ॥